

Wydział Filozofii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II

rok akademicki 2012/2013

Kierunek

przyrodoznawstwo i filozofia przyrody

stopień pierwszy

studia stacjonarne

Karta przedmiotu: Ewolucjonizm				
Forma zajęć:	wykład			
Wymiar godzinowy*	semestr zimowy	30	semestr letni	-
*Jeśli zajęcia prowadzone są np. w formie wykładu i ćwiczeń, należy podać wymiar godzinowy odrębnie dla każdej formy zajęć				
ECTS	semestr zimowy	2	semestr letni	-
Język przedmiotu	polski			
Forma zaliczenia*	semestr zimowy	E	semestr letni	-
*Jeśli zajęcia prowadzone są np. w formie wykładu i ćwiczeń, należy podać formę zaliczenia odrębnie dla każdego typu zajęć				
CEL PRZEDMIOTU				
1.	Scharakteryzowanie ewolucjonizmu jako doktryny filozoficznej oraz teorii ewolucji jako teorii scalającej nauki biologiczne			
2.	Ukazanie zasadniczych etapów kształtowania się teorii ewolucji świata żywego (J-B. Lamarck, K. Darwin, syntetyczna teoria ewolucji)			
3.	Przedstawienie światopoglądowych odniesień ewolucjonizmu i konfliktów z nimi związanych (fundamentalistyczny kreacjonizm, "teoria" inteligentnego projektu, darwinizm społeczny)			
WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI				
1.	brak wymagań wstępnych			
EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU				Odniesienie do kierunkowego efektu kształcenia
W kategorii wiedzy				
1.	ma podstawową wiedzę o tym czym jest ewolucja świata żywego badana w ramach teorii ewolucji biologicznej i o tym czym jest ewolucjonizm jako doktryna filozoficzna			K_W05
2.	ma podstawową wiedzę o wzajemnych powiązaniach nauki o ewolucji przyrody żywej z naukami o Ziemi i Wszechświecie			K_W13
3.	zna miejsce i rolę teorii ewolucji pośród nauk o życiu oraz jej odniesienia do dziedzin pozabiologicznych			K_W14

W kategorii umiejętności		
1.	wykorzystuje wiedzę z zakresu przyrodoznawstwa (głównie biologii) w celu uzasadnienia tezy o ewolucji przyrody żywej	K_U05
2.	posiada umiejętność posługiwania się wiedzą z zakresu nauk przyrodniczych i z zakresu filozofii nauk w celu odróżniania i wartościowania twierdzeń z zakresu nauk przyrodniczych, filozofii i religii odnoszących się do ewolucji przyrody żywej	K_U09
3.	potrafi odróżniać naukowe i pozanaukowe uwarunkowania stanowisk w sprawie czasowo-przestrzennej historii życia	K_U10
W kategorii kompetencji społecznych		
1.	rozumie potrzebę stałego uczenia się, konfrontowania nabytego stanu wiedzy z najnowszymi osiągnięciami w zakresie przyrodoznawstwa oraz filozoficznej i światopoglądowej refleksji nad nimi	K_K01
2.	potrafi krytycznie i twórczo odnosić się do antyewolucyjnych twierdzeń fundamentalistów religijnych oraz do nadużyć filozoficznego ewolucjonizmu w odniesieniu do życia społecznego	K_K03
TREŚCI PROGRAMOWE (OPIS TREŚCI ZAJĘĆ)		
<p>Wykład rozpoczyna się od wskazania znaczeń podstawowych pojęć, po czym przedstawiana jest ogólna charakterystyka ewolucjonizmu jako doktryny filozoficznej mająca znaczące odniesienia światopoglądowe oraz przenikająca przez wiele kierunków nauk humanistycznych, społecznych i przyrodoznawstwa. Następnie – w porządku czasowym - omawiany jest trzon ewolucjonizmu przyrodniczego. Rozpoczyna go przedstawienie poglądów na zmienność organizmów przedstawionych przez J. B. Lamarcka, kontekstu, w jakim pojawiła się teoria K. Darwina oraz samej tej teorii. Omawianie wspomnianego trzonu kończy się przedstawieniem współczesnej wersji teorii darwinowskiej, noszącej miano „syntetycznej teorii ewolucji”. Wykład kończą uwagi odnoszące się do: stanowiska Kościoła Katolickiego w odniesieniu do ewolucjonizmu, kontrowersji pomiędzy tzw. „kreacjonizmem naukowym” a ewolucjonizmem oraz do ideologicznych nadużyć ewolucjonizmu (w postaci tzw. darwinizmu społecznego oraz twórczego darwinizmu).</p> <p>Student poznaje relacje zachodzące pomiędzy ewolucjonizmem filozoficznym, biologiczną teorią ewolucji, zachodzącym w rzeczywistości procesem filogenezy oraz znaczeniem światopoglądowym tezy o ewolucji i mechanizmach, poprzez które się ona dokonuje. Na podstawie skrótowego omówienia historii myśli ewolucyjnej słuchacz dowiaduje się o głównych twierdzeniach oraz o swoistej ewolucji tezy o stałości/zmienności świata istot żywych. Dzięki uzyskanym informacjom (oraz opracowaniom i dyskusjom podczas ćwiczeń) słuchacz rozumie istotną rolę odgrywaną przez teorię ewolucji w naukach o życiu oraz potrafi ocenić zasadność i wartość argumentów wysuwanych przez fundamentalistów kreacjonistycznych przeciwko tezie o ewolucji.</p>		
METODY DYDAKTYCZNE*		
Wykłady prowadzone są przy wykorzystaniu techniki prezentacji multimedialnych. Studenci otrzymują pliki z przedstawionymi podczas wykładu obrazami i treściami.		
*Jeśli zajęcia prowadzone są np. w formie wykładu i ćwiczeń, należy opisać metody odrębnie dla każdej formy zajęć		
SPOSOBY OCENY STUDENTA*		
1.	egzamin ustny na koniec semestru	
* Powinien się tu znaleźć dokładny opis metod oceny pracy studenta, w ramach danego przedmiotu. Do najbardziej popularnych form pomiaru/oceny pracy studenta należą np.: egzaminy ustne lub pisemne, eseje/ wypracowania, dysertacje, prace semestralne/ roczne/ dyplomowe, projekty i ćwiczenia praktyczne, ocenianie ciągłe.		

SPOSOBY OCENY STUDENTA - SZCZEGÓŁY*				
Efekty kształcenia	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
Wiedza	Student nie posiada podstawowej wiedzy nt. teorii ewolucji oraz jej relacji do innych dyscyplin, zwłaszcza filozofii. Nie zna aktualnej literatury przedmiotu.	Student posiada ogólną wiedzę na temat teorii ewolucji oraz jej odniesień do pozabiologicznych dyscyplin, przede wszystkim filozofii. Ma ograniczoną znajomość aktualnie diskutowanych kwestii z zakresu treści przedmiotu.	Student posiada uporządkowaną wiedzę nt. teorii ewolucji oraz jej odniesień do innych dyscyplin, do historycznego rozwoju wiedzy o zmienności przyrody. Ma rozeznanie w aktualnie diskutowanych problemach z zakresu filozoficznego i światopoglądowego znaczenia teorii ewolucji.	Student ma usystematyzowaną i ugruntowaną wiedzę nt. teorii ewolucji oraz jej relacji do innych dyscyplin przyrodoznawstwa, historycznego rozwoju refleksji nad czasową zmiennością przyrody żywej oraz nad filozoficzną doktryną ewolucjonizmu. Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę w trakcie jest dobrze zorientowany w aktualnej literaturze przedmiotu.
Umiejętności	Student nie rozumie podstawowych treści zajęć lub nie potrafi krytycznie analizować poglądów odnoszących się do poruszanych w wykładzie kwestii; nie potrafi tworzyć własnych narzędzi pracy ani posługiwać się nimi.	Student w niewielkim stopniu rozumie podstawowe treści zajęć i zaledwie wystarczająco radzi sobie z krytycznym odniesieniem się do poglądów dotyczących poruszanych w wykładzie kwestii; nie potrafi tworzyć własnych narzędzi pracy ani posługiwać się nimi.	Student dobrze rozumie podstawowe treści zajęć i dobrze radzi sobie z krytycznym odnoszeniem się do poglądów dotyczących poruszanych w wykładzie i podczas ćwiczeń kwestii; Wykazuje inicjatywę w poszukiwaniu/tworzeniu własnych materiałów i narzędzi pracy posługiwać się nimi.	Student bardzo dobrze rozumie podstawowe treści zajęć i potrafi zająć krytyczne stanowisko w odniesieniu do poglądów w poruszanych w trakcie wykładu i ćwiczeń kwestii; Wykazuje inicjatywę w poszukiwaniu/tworzeniu własnych materiałów i narzędzi pracy. Potrafi dobrze posługiwać się nimi.
Kompetencje społeczne	Student nie angażuje się we własny proces zdobywania wiedzy, nie wywiązuje się ze stawianych mu celów i zadań, nie angażuje się w dyskusje stawianych problemów.	Student uczestniczy w zajęciach, ale jego postawa jest bierna, pozbawiona kreatywności i zaangażowania. W małym stopniu angażuje się w dyskusje i korzysta z dostępnej literatury przedmiotu.	Student aktywnie uczestniczy w zajęciach, wykazuje otwartość na potrzebę pogłębiania posiadanej wiedzy i umiejętności. Chętnie angażuje się w dyskusje.	Student wykazuje zaangażowanie i aktywność w zajęciach, z własnej inicjatywy pogłębia i doskonali posiadaną wiedzę i umiejętności. W sposób wnikliwy korzysta z dostępnej literatury przedmiotu.
* Proszę opisać stopień realizacji zakładanych efektów kształcenia dla przedmiotu, np.. Student nie posiada podstawowej wiedzy na temat..., ma uporządkowaną wiedzę w zakresie..., nie potrafi tworzyć własnych narzędzi pracy..., potrafi sformułować problem i wskazać jego rozwiązanie..., nie angażuje się w proces nauki..., ma świadomość potrzeby podnoszenia swoich kompetencji...;				
OBciążENIE PRACĄ STUDENTA				
Forma aktywności			Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności*	
godziny kontaktowe z nauczycielem			30	
przygotowanie się do zajęć			20	
SUMA GODZIN:			50	
* Średni nakład pracy studenta waha się od 1500 do 1800 godzin w roku akademickim, co oznacza, że 1 ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy studenta.				
SUMARYCZNA LICZBA ECTS DLA PRZEDMIOTU:			2	

BIBLIOGRAFIA PODSTAWOWA	
1.	Futuyma D. J., 2008. Ewolucja, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, (tłum. z j. ang.), Warszawa [R.: 1, 9-16].
2.	Jodkowski K. 1998. Metodologiczne aspekty kontrowersji ewolucjonizm – kreacjonizm. Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin. [Rozdział 1].
BIBLIOGRAFIA UZUPEŁNIAJĄCA	
1.	Simpson, G. G. Kopalny zapis historii życia. Prószyński i S-ka. Warszawa 1999.
2.	Zon, J. 2008. Kiedy „kreacja albo ewolucja”, a kiedy „kreacja oraz ewolucja”. w: Ewolucjonizm czy kreacjonizm” Seria: Przyszłość Cywilizacji Zachodu s. 275-302. Fundacja „Lubelska Szkoła Filozofii Chrześcijańskiej”. Lublin 2008.
3.	Guttman B. S. Ewolucjonizm. Co warto wiedzieć. Centrum Kształcenia Akademickiego. Gliwice 2008.

Lublin, 18 czerwca 2012 r.
 _____
 miejsce, data

dr hab. Józef Zon, prof.. KUL
 _____
 podpis osoby odpowiedzialnej za przygotowanie karty przedmiotu